

Suvestinė redakcija nuo 2009-12-18 iki 2011-02-05

Isakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [76-3020](#), i. k. 1082050ISAK001K-223

**LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
17-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO**

2008 m. birželio 27 Nr. 1K-223
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#); 2003, Nr. [123-5586](#); 2007, Nr. [68-2654](#)) 3 straipsnio 5 dalimi:

1. T v i r t i n u 17-ąjį viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartą „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (pridedama).

2. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2008-12-18, Žin., 2008, Nr. 147-5920 (2008-12-23), i. k. 1082050ISAK001K-444

FINANSŲ MINISTRAS

RIMANTAS ŠADŽIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2008 m. birželio 27 d.
įsakymu Nr. 1K-223
(Lietuvos Respublikos finansų ministro
2009 m. gruodžio 11 d.
įsakymo Nr. 1K-444 redakcija)

17-ASIS VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS „FINANSINIS TURTAI IR FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 17-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (toliau – šis standartas) tikslas – nustatyti finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, įskaitant ir atsirandančius iš išvestinių finansinių priemonių, pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinių ataskaitų rinkinyje (toliau – finansinės ataskaitos) tvarką.

2. Šis standartas vienodai taikomas ir viešojo sektoriaus subjektui, rengiančiam atskirų finansinių ataskaitų rinkinį, ir viešojo sektoriaus subjektui, rengiančiam konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį.

3. Šį standartą viešojo sektoriaus subjektai turi taikyti registruodami apskaitoje ir rodydami finansinėse ataskaitose finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, išskyrus:

3.1. investicijas į asocijuotuosius subjektus, kurioms taikomas 14-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“;

3.2. investicijas į kontroliuojamus subjektus, kurioms taikomas 15-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“;

3.3. pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis gautinas sumas ir įsipareigojimus, kurių apskaitai taikomas 19-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“;

3.4. atidėjinius ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, finansinių garantijų įsipareigojimų sutartis, kurių apskaitai taikomas 18-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“;

3.5. teises ir įsipareigojimus pagal išmokų darbuotojams planus, kurių apskaitai taikomas 24-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Su darbo santykiais susijusios išmokos“;

3.6. gautas ir gautinas finansavimo sumas, kurių apskaitai taikomas 20-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansavimo sumos“, išskyrus grąžintinas finansavimo sumas.

4. Daugumą ūkinių operacijų, susijusių su paskolomis, vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, teisės aktų nustatyta tvarka atlieka ir šį standartą finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų apskaitai ir pateikimui finansinėse ataskaitose taiko tik valstybės išdas, kiti išteklių fondai ir savivaldybės.

5. Šiame standarte vartojamos sąvokos:

Aktyvioji rinka – rinka, atitinkanti visus šiuos kriterijus: prekiaujama vienu ar keliais turtais; bet kuriuo metu yra pirkėjų (pardavėjų), ketinančių pirkti ar parduoti turtą; informacija apie parduodamo turto rinkos kainas yra prieinama visuomenei.

Amortizuota finansinio turto savikaina – finansinio turto įsigijimo savikaina atėmus atgautą už šį turtą sumokėtos pagrindinės sumos dalį, pripažinus įsigijimo savikainos ir

išpirkimo sumos skirtumo sukaupą amortizacijos sumą ir atėmus to turto nuvertėjimo nuostolius.

Amortizuota finansinio įsipareigojimo savikaina – finansinio įsipareigojimo įsigijimo savikaina, atėmus vykdant šį įsipareigojimą sumokėtą pagrindinės sumos dalį ir pripažinus įsigijimo savikainos ir išpirkimo sumos skirtumo sukaupą amortizacijos sumą.

Apsidraudimo priemonė – finansinė priemonė, kurią naudojant yra tikimasi, kad jos tikroji vertė ar iš jos gaunami pinigų srautai visiškai kompensuos draudžiamą objekto tikrosios vertės ar jo sukuriamų pinigų srautų pokyčius ar didžiąją jų dalį.

Apsikeitimo sandoris – sandoris, kuriuo dvi šalys susitaria apsieisti pinigų srautais, siekdamas apsidrausti nuo valiutos kursų, palūkanų normų kitimo ar kitos rizikos.

Apskaičiuotų palūkanų norma (diskonto norma) – palūkanų norma, kurią taikant pinigų srautai, susiję su finansiniu turtu ar finansiniu įsipareigojimu, diskontuojami visą to turto ar įsipareigojimo turėjimo laiką arba iki kito jo perkainojimo dienos.

Finansinis įsipareigojimas – įsipareigojimas perduoti pinigus ar kitą finansinį turtą kitai šaliai arba pasiekti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi galimai sau nepalankiomis sąlygomis.

Finansinė priemonė – sandoris, pagal kurį viena sandorio šalis įgyja finansinį turtą, o kita – finansinį įsipareigojimą arba nuosavą kapitalą.

Finansinis turtas – turtas, kuris yra pinigai ir pinigų ekvivalentai; sutartinė teisė pasiekti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi galimai sau palankiomis sąlygomis; įsigyti kito subjekto vertybiniai popieriai; sutartinė teisė gauti pinigus ar kitą šioje apibrėžtyje nurodytą turtą iš kito subjekto.

Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai – suma, kuria finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už sumą, tikėtiną atgauti perleidžiant ar naudojant finansinį turtą.

Finansinio turto amortizacijos suma – apskaičiuotų palūkanų metodu nustatyta gautinų palūkanų suma, rodanti finansinio turto balansinės vertės prieaugį per tam tikrą laikotarpį.

Finansinio įsipareigojimo amortizacijos suma – apskaičiuotų palūkanų metodu nustatyta mokėtinų palūkanų suma, rodanti finansinio įsipareigojimo balansinės vertės prieaugį per tam tikrą laikotarpį.

Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas – finansinis turtas, kurį ketinama ir galima laikyti iki nustatyto išpirkimo termino, gaunant fiksuotas arba galimas nustatyti įmokas, išskyrus parduoti laikomą finansinį turtą, paskolas ir gautinas sumas.

Ilgalaikis finansinis turtas – finansinis turtas, naudojamas ilgiau kaip 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos.

Ilgalaikis finansinis įsipareigojimas – finansinis įsipareigojimas, kurį privaloma įvykdyti ne anksčiau kaip po 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos.

Išankstinis sandoris – sandoris, kuriuo susitariama už nustatytą kainą tam tikru laiku ateityje pirkti ar parduoti prekę, finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą.

Išvestinė finansinė priemonė – finansinė priemonė, kurios vertė priklauso nuo vienos ar kelių kitų finansinių priemonių.

Nominalioji vertybinio popieriaus vertė – išleidžiant vertybinį popierių vertybinių popierių emitento nurodoma jo vertė, kuri yra pastovi iki sprendimo ją pakeisti.

Palūkanų normos rizika – rizika, kai galimi nuostoliai dėl palūkanų normos svyravimo.

Parduoti laikomas finansinis turtas – finansinis turtas, kuris buvo įsigytas parduoti arba siekiant gauti pelno iš jo kainos svyravimų, ir kitas finansinis turtas, kuris nepriskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ar paskolų ir gautinų sumų.

Pasirinkimo sandoris – sandoris, pagal kurį už tam tikrą mokestį įsigyjama teisė, bet ne įsipareigojimas ateityje už nustatytą kainą pirkti arba parduoti prekes, valiutą arba kitą finansinį turtą.

Pinigai – pinigai, esantys kasoje, bankų sąskaitose ir pervesti, bet dar negauti pinigai.

Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į tam tikrą pinigų sumą ir kurių vertės pokyčio rizika yra nereikšminga. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nepriskiriamos prie pinigų ekvivalentų.

Trumpalaikis finansinis įsipareigojimas – finansinis įsipareigojimas, kurį privaloma įvykdyti per 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos.

Trumpalaikis finansinis turtas – finansinis turtas, kurį tikimasi parduoti arba panaudoti per 12 mėnesių nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos.

Valiutos kurso rizika – rizika, kad finansinio turto ar įsipareigojimo tikroji vertė pasikeis dėl valiutos kurso pasikeitimo.

6. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme (Žin., 2007, Nr. [77-3046](#); 2008, Nr. [137-5370](#)), Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme (Žin., 1999, Nr. [66-2127](#)), Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme (Žin., 2007, Nr. [17-627](#)), Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme (Žin., 2007, Nr. [17-626](#)) ir kituose viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose (toliau – VSAFAS).

II. FINANSINIO TURTO GRUPAVIMAS

7. Finansinis turtas skirstomas į:

7.1. ilgalaikį finansinį turtą, kuris skirstomas į:

7.1.1. ilgalaikės investicijas į nuosavybės vertybinius popierius;

7.1.2. ilgalaikės investicijas į ne nuosavybės vertybinius popierius;

7.1.3. po vienų metų gautinas sumas, prie kurių priskiriamos ir suteiktos ilgalaikės paskolos;

7.1.4. ilgalaikius terminuotuosius indėlius;

7.1.5. kitą ilgalaikį finansinį turtą;

7.2. trumpalaikį finansinį turtą, kuris skirstomas į:

7.2.1. suteiktų ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalį;

7.2.2. trumpalaikės investicijas;

7.2.3. išankstinius apmokėjimus;

7.2.4. per vienus metus gautinas sumas, prie kurių priskiriamos ir suteiktos trumpalaikės paskolos;

7.2.5. pinigus ir pinigų ekvivalentus;

7.2.6. kitą trumpalaikį finansinį turtą.

8. Pinigai ir jų ekvivalentai priskiriami prie trumpalaikio turto, tačiau, jei pinigų ir jų ekvivalentų naudojimo arba disponavimo jais laikas apribojamas ilgiau nei 12 mėnesių skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, jie turi būti priskiriami prie ilgalaikio finansinio turto: pavyzdžiui, ilgalaikiai indėliai, pinigai, kuriais viešojo sektoriaus subjektas negali laikinai disponuoti ilgiau nei 12 mėnesių.

9. Finansinio turto priskyrimas prie pinigų ekvivalentų yra nustatomas finansinio turto įsigijimo momentu. Pinigų ekvivalentų pavyzdžiai yra išdo vekseliai, atpirkimo sandoriai, indėlių sertifikatai, bendrovių išleisti trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai ir kitos priemonės, kuriomis prekiaujama finansinių priemonių rinkoje (terminas iki 3 mėnesių) ir kurios atitinka šiame standarte pateiktą pinigų ekvivalentų sąvokos apibrėžimą.

10. Siekiant įvertinti finansinį turtą skirstomas į tris grupes:

10.1. parduoti laikomą finansinį turtą;

10.2. iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą;

10.3. gautinas sumas (prie kurių priskiriamos ir suteiktos paskolos).

11. Prie parduoti laikomo finansinio turto priskiriamos obligacijos ar kiti vertybiniai popieriai, kuriuos viešojo sektoriaus subjektas įsigyja prekybos tikslais, ir įsigytos kitų

subjektų akcijos, dalininkų įnašai į viešąsias įstaigas, įnašai į tarptautines organizacijas. Prie parduoti laikomo finansinio turto taip pat priskiriamas ilgalaikis finansinis turtas, kurį viešojo sektoriaus subjektas nusprendžia parduoti.

12. Finansinis turtas priskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto tik tada, kai jį įsigijęs viešojo sektoriaus subjektas ketina ir sugebės jį laikyti iki išpirkimo termino. Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto pavyzdžiai gali būti obligacijos su nustatyta išpirkimo data, jei obligacijų turintis viešojo sektoriaus subjektas ketina jas laikyti iki išpirkimo termino ar atgauti iš esmės visą jų balansinę vertę.

13. Nuosavybės vertybiniai popieriai nelaikomi iki išpirkimo termino laikomu finansiniu turtu.

14. Finansinis turtas nepriskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto, jei:

14.1. viešojo sektoriaus subjektas ketina laikyti finansinį turtą neribotą laiką;

14.2. yra priimtas sprendimas parduoti finansinį turtą;

14.3. emitentas turi teisę išpirkti viešojo sektoriaus subjekto laikomą finansinį turtą už sumą, kuri yra reikšmingai mažesnė už jo amortizuotą savikainą.

III. PIRMINIS FINANSINIO TURTO PRIPAŽINIMAS IR ĮVERTINIMAS

15. Finansinis turtas apskaitoje pripažįstamas tik tada, kai viešojo sektoriaus subjektas gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigų ar kitą finansinį turtą. Pinigai ir kitas finansinis turtas, numatytas gauti pagal planuojamus sandorius, gautus garantinius ir laidavimo raštus, turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

16. Pirmą kartą pripažindamas finansinį turtą, viešojo sektoriaus subjektas turi įvertinti jį įsigijimo savikainą, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina už jį suma arba kito perduoto turto vertė. Tiesioginės sandorių sudarymo išlaidos neįtraukiamos į finansinio turto įsigijimo savikainą ir pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio, kurio metu buvo sudarytas sandoris, finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas įsigijo ne nuosavybės vertybinių popierių už 1 000 000 litų. Sandorio tarpininkams už paslaugas buvo sumokėta 10 000 litų. Pirminio pripažinimo metu registruojama 1 000 000 litų finansinio turto vertė ir registruojamos 10 000 litų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

17. Pagal mainų sandorį gautas finansinis turtas pirminio pripažinimo metu yra registruojamas įsigijimo savikaina, kurią sudaro mainų sutartyje nustatyta vertė. Jeigu mainų sutartyje vertė nenurodyta ir mainais gauto turto įsigijimo savikainos negalima nustatyti, ji yra lygi perleisto turto tikrajai vertei.

18. Su finansinio turto mainais susijusios išlaidos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

19. Finansiniam turtui priskiriami išankstiniai mokėjimai už finansinį turtą. Viešojo sektoriaus subjekto supirktos paties išleistos obligacijos mažina jo įsipareigojimus ir jo finansiniam turtui taip pat nepriskiriamos.

IV. PASKESNIS FINANSINIO TURTO ĮVERTINIMAS

20. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, finansinis turtas turi būti iš naujo įvertinamas taip:

20.1. parduoti laikomas – tikrąja verte, išskyrus šio standarto 23 punkte nustatytus atvejus;

20.2. iki išpirkimo termino laikomas ilgalaikis finansinis turtas – amortizuota savikaina;

20.3. iki išpirkimo termino laikomas trumpalaikis finansinis turtas – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius;

20.4. po vieno metų gautinos sumos – amortizuota savikaina;

20.5. išankstiniai apmokėjimai, per vienus metus gautinos sumos ir kitas trumpalaikis finansinis turtas – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

21. Parduoti laikomo finansinio turto tikroji vertė nustatoma remiantis kainomis, paskelbtomis aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Jeigu yra reikšmingų aplinkybių, dėl kurių vertybinių popierių rinkoje skelbiama kaina negali būti naudojama tikrajai finansinio turto vertei nustatyti (pavyzdžiui, reikšmingai pasikeitė ekonominės sąlygos nuo paskutinio sandorio sudarymo arba skelbiama kaina yra nustatyta pagal vienkartinio sandorio kainą, kuri reikšmingai skiriasi nuo ankstesnių sandorių kainos), tikroji vertė gali būti nustatoma šio standarto 22 punkte nurodytais būdais.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas turi įsigijęs 1 000 investicinio fondo vienetų, kurių skelbiama kaina 20X5 m. gruodžio 31 d. sudarė 4,59 lito už vienetą. Kadangi investicinio fondo veikla yra neterminuota, fondo vienetai yra priskiriami parduoti laikomam finansiniam turtui. Rengiant 20X5 m. finansines ataskaitas, finansinės būklės ataskaitoje investicijos į investicinio fondo vienetus registruojamos 4 590 litų verte.

22. Jeigu finansiniu turtu aktyviojoje rinkoje neprekiuojama, jo tikroji vertė gali būti nustatoma pagal:

22.1. eksperto pateiktą pagrįstą įvertinimą, kuriame nurodyta tam tikro viešojo sektoriaus subjekto finansinio turto vertė, arba

22.2. komercinius ar kitus pasiūlymus, gautus iš kelių pirkėjų, pageidaujančių įsigyti finansinio turto, arba

22.3. žiniasklaidoje ar kitose informavimo priemonėse skelbiamą tokio pat ar panašaus finansinio turto vertę, arba

22.4. aukcionų ar kitų viešųjų pardavimų metu skelbiamą tokio pat ar panašaus finansinio turto vertę, arba

22.5. pardavėjų viešai publikuojamą tokio pat ar panašaus finansinio turto vertę ir pan.

23. Investicijos į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti šio standarto 21 ir 22 punktuose nurodytais būdais, dalininkų įnašai į viešąsias įstaigas (kurios nėra kontroliuojami ar asocijuotieji subjektai), įnašai į tarptautines organizacijas įvertinami įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

24. Po vieno metų gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina, neatsižvelgiant į tai, ar viešojo sektoriaus subjektas ketina jas laikyti iki atsiskaitymo termino.

25. Paprastai po vieno metų gautinų sumų amortizuota savikaina apskaičiuojama paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną taikant pirminio pripažinimo metu buvusią rinkos palūkanų normą, kuri vėlesniais laikotarpiais laikoma apskaičiuotų palūkanų norma, išskyrus šio standarto 28 punkte nurodytą atvejį.

Amortizuota savikaina skaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą:

$$AS = PS_1 / (1+r) + PS_2 / (1+r)^2 + \dots + PS_n / (1+r)^n, \text{ kur}$$

AS – amortizuota savikaina;

$PS_1 \dots PS_n$ – 1-ojo – n-ojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – nustatyta laikotarpio apskaičiuotų palūkanų norma pirminio pripažinimo metu;

1 ... n – laikotarpiai (metai arba mėnesiai), kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas įsigijo 5 metų trukmės 1 000 000 litų nominaliosios vertės ne nuosavybės vertybinių popierių, už kuriuos bus mokamas 1 proc. metinių palūkanų. Emitentas galėtų gauti tos pačios trukmės paskolą iš bankų už 5 proc. metinių palūkanų. Ne nuosavybės vertybinių popierių amortizuota savikaina yra apskaičiuojama:

$$AS = 10\,000 / (1+0,05)^1 + 10\,000 / (1+0,05)^2 + 10\,000 / (1+0,05)^3 + 10\,000 / (1+0,05)^4 + 1\,010\,000 / (1+0,05)^5 = 826\,821 \text{ Lt.}$$

Finansinio turto įsigijimo savikainos (1 000 000 Lt) ir amortizuotos savikainos (826 821 Lt) 173 179 litų skirtumas yra pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis

paskolos suteikimo laikotarpiu. Daugiau finansinio turto amortizuotos savikainos nustatymo ir apskaitos pavyzdžių yra pateikta šio standarto 2 priede.

26. Iki išpirkimo termino laikomo ilgalaikio finansinio turto ir po vieno metų gautinų sumų įsigijimo ir amortizuotos savikainos skirtumas yra pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos pajamų (sąnaudų) straipsnyje.

27. Apskaičiuotų palūkanų normai nustatyti viešojo sektoriaus subjektas gali naudoti, pavyzdžiui:

27.1. subjekto, kuriam suteikta paskola, gautų analogiškos trukmės paskolų ir išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių palūkanų normą;

27.2. palūkanų normas, kuriomis viešojo sektoriaus subjektas galėtų gauti paskolą, suteiktos paskolos laikotarpiui;

27.3. rinkoje vyraujančias analogiškos trukmės paskolų palūkanų normas.

28. Viešojo sektoriaus subjektai, atsižvelgdami į aplinkybes, apskaičiuotų palūkanų normai nustatyti gali vadovautis ir kitais kriterijais, nei nustatyti šio standarto 27 punkte.

29. Jeigu paskolos ar ne nuosavybės vertybinių popierių sutartyje numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos pasikeičia, amortizuota savikaina paskutinę ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ar metinio) dieną yra perskaičiuojama pritaikius naują, t. y. pasikeitusią, apskaičiuotų palūkanų normą.

30. Jei taikoma apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, finansinio turto amortizuota savikaina yra lygi jo įsigijimo savikainai.

31. Pasikeitus subjekto planams ar galimybėms naudoti finansinį turtą, šis turtas gali būti priskiriamas prie kitos šio standarto 20 punkte nurodytos finansinio turto grupės. Perkėlimas į naują finansinio turto grupę apskaitoje registruojamas kaip buvusio turto nurašymas ir naujo turto įsigijimas perkėlimo į kitą grupę dieną. Toks finansinis turtas turi būti iš naujo įvertintas pagal tai finansinio turto grupei taikomus paskesnio įvertinimo reikalavimus. Finansinio turto balansinės vertės skirtumas dėl jo priskyrimo kitai finansinio turto grupei pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis.

32. Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos pajamoms (vertybinių popierių perkainojimo pelnui), o tikrosios vertės sumažėjimo sumos – finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms (vertybinių popierių perkainojimo nuostoliams).

33. Finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, amortizacijos suma, tenkanti ataskaitiniam laikotarpiui, priskiriama finansinės ir investicinės veiklos pajamoms. Amortizacijos suma, tenkančia ataskaitiniam laikotarpiui, didinamos finansinės ir investicinės veiklos (palūkanų) pajamos ir finansinio turto vertė, o gautos palūkanos apskaitoje registruojamos mažinant finansinio turto ir didinant pinigų balansinę vertę (2 priedas).

34. Jeigu pasikeičia finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, pinigų srautų sumos arba laikotarpiai, amortizuota savikaina yra apskaičiuojama remiantis naujai nustatytais pinigų srautais. Amortizuotos savikainos pokytis dėl pasikeitusių pinigų srautų sumų arba laikotarpių yra priskiriamas ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos pajamoms arba sąnaudoms.

35. Išlaidos, susijusios su atitinkamos finansinio turto sutarties pakeitimu, išskyrus palūkanų pasikeitimą, pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį sąlygos buvo pakeistos.

V. FINANSINIO TURTO NUVERTĖJIMAS

36. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ar metinio) dieną viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar yra požymių, kad finansinio turto (ar panašaus finansinio turto vienetų grupės) balansinė vertė gali būti sumažėjusi. Jei

pasirodo, kad tokių požymių esama, turi būti nustatyta už tą turtą (ar panašaus finansinio turto vienetų grupę) tikėtina atgauti suma. Nuostolio dėl finansinio turto nuvertėjimo dydį rodo to finansinio turto balansinės vertės ir už jį atgautinos sumos skirtumas, kuris registruojamas, kaip nustatyta šio standarto 39 punkte. Šis standartas netaikomas išankstinių apmokėjimų ir pinigų nuvertėjimui, kuris registruojamas apskaitoje ir rodomas finansinėse ataskaitose pagal 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ reikalavimus.

37. Požymių pavyzdžiai, kad finansinis turtas gali būti nuvertėjęs:

37.1. yra žinoma, kad vertybinių popierių emitentas turi didelių finansinių sunkumų ar yra didelė tikimybė, kad emitentas bankrutuos;

37.2. dėl vertybinių popierių emitento finansinių sunkumų aktyviojoje rinkoje yra apribota prekyba emitento nuosavybės vertybiniais popieriais;

37.3. nesilaikoma sutarties sąlygų, pavyzdžiui, laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi įsipareigojimai, susiję su palūkanų ar paskolos grąžinimu;

37.4. dėl ekonominių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, viešojo sektoriaus subjektas suteikė skolininkui nuolaidų, kurių priešingu atveju nebūtų suteikęs;

37.5. finansinio turto nuvertėjimas buvo pripažintas ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu;

37.6. ankstesnė patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė.

38. Viešojo sektoriaus subjektas gali nustatyti ir kitus požymius, negu nurodyti šio standarto 37 punkte, rodančius, kad finansinis turtas gali būti nuvertėjęs.

39. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai apskaitoje turi būti registruojami apskaičiuota nuvertėjimo suma mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, išskyrus gautinų sumų nuvertėjimo nuostolius, kurie yra priskiriami pagrindinės ar kitos veiklos sąnaudoms.

40. Jei paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną turima informacija apie finansinio turto tikrąją vertę, finansinio turto nuvertėjimas gali būti registruojamas ne didesnis už to turto tikrąją vertę.

41. Jei paskola ar kitos gautinos sumos garantuotos įkeitimu ir yra tikėtina, kad atsiskaityta bus įkeistu turtu, nuvertėjimą finansinio turto savininkas vertina remdamasis užstato tikrąja verte.

42. Finansinio turto, kuris neregistruojamas tikrąja verte todėl, kad jo tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, balansinė vertė paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną turėtų būti patikrinta, t. y. ar yra šio turto nuvertėjimo požymių. Tai gali būti atliekama remiantis tikėtinų grynųjų pinigų įplaukų diskontuota verte.

43. Jei per kitą ataskaitinį laikotarpį finansinio turto nuvertėjimo ar abejotinos skolos suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti sumažinami arba panaikinami. Finansinio turto nuvertėjimo sumos neturi viršyti įsigijimo savikainos pirminio pripažinimo metu ar amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas. Finansinio turto nuvertėjimo nuostolių naikinama suma gali būti mažesnė už anksčiau pripažintus to turto nuvertėjimo nuostolius arba lygi jiems. Nuvertėjimo nuostolių panaikinimas apskaitoje registruojamas mažinant veiklos arba finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas priklausomai nuo to, kokioms sąnaudoms buvo priskirti nuvertėjimo nuostoliai.

VI. FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ SKIRSTYMAS

44. Finansiniai įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

44.1. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai skirstomi į:

44.1.1. ilgalaikius finansinius įsipareigojimus;

44.1.2. ilgalaikius atidėjinius;

44.1.3. kitus ilgalaikius finansinius įsipareigojimus.

44.2. Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai skirstomi į:

- 44.2.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalį ir trumpalaikius atidėjinius;
- 44.2.2. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalį;
- 44.2.3. trumpalaikius finansinius įsipareigojimus;
- 44.2.4. mokėtinas sumas į biudžetus ir fondus;
- 44.2.5. mokėtinas subsidijas, dotacijas ir finansavimo sumas;
- 44.2.6. mokėtinas socialines išmokas;
- 44.2.7. grąžintinus mokesčius, įmokas ir jų permokas;
- 44.2.8. tiekėjams mokėtinas sumas;
- 44.2.9. su darbo santykiais susijusius įsipareigojimus;
- 44.2.10. sukauptas mokėtinas sumas;
- 44.2.11. kitus trumpalaikius finansinius įsipareigojimus.

VII. PIRMINIS FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VERTINIMAS

45. Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai viešojo sektoriaus subjektas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal nepradėtus vykdyti sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas sudarė sutartį, pagal kurią įsipareigojo po tam tikro laiko pirkti paslaugas iš kito subjekto. Sutarties sudarymo metu įsipareigojimas neregistruojamas, kadangi sutartis nepradėta vykdyti.

46. Pirmą kartą pripažindamas finansinį įsipareigojimą, viešojo sektoriaus subjektas turi įvertinti jį įsigijimo savikaina. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos turi būti pripažįstamos pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas sudarė su banku paskolos sutartį, pagal kurią buvo gauta 500 000 litų paskola. Administracinis sutarties sudarymo mokestis sudaro 5 000 litų. Pagal šią sutartį, gavus paskolą, apskaitoje registruojamas 500 000 litų įsipareigojimas, o 5 000 litų administracinis mokestis pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio kitos veiklos sąnaudomis.

47. Sudarius mainų sandorį mainais gautas finansinis įsipareigojimas apskaitoje registruojamas įsipareigojimo savikaina, kuri nustatoma pagal mainų sutartyje nurodytą vertę. Jei mainais gauto įsipareigojimo vertė nenurodyta mainų sutartyje, įsipareigojimo įsigijimo savikaina yra lygi mainais atiduoto įsipareigojimo tikrajai vertei.

48. Suteikta garantija pripažįstama finansiniu įsipareigojimu, kai atsiranda sutartyje numatytos aplinkybės arba sąlygos, kuriomis tenkinami įsipareigojimo pripažinimo kriterijai, ir paaiškėja, kad garantinius įsipareigojimus reikės vykdyti. Iki finansinio įsipareigojimo pripažinimo dienos suteiktos garantijos apskaitoje registruojamos pagal 18-ojo VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ reikalavimus.

VIII. PASKESNIS FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVERTINIMAS

49. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas finansiniai įsipareigojimai (išskyrus trumpalaikius, kurie nesusiję su rinkos kainomis) turi būti iš naujo įvertinami:

- 49.1. finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, – tikrąja verte;
- 49.2. iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai – tikrąja verte;
- 49.3. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;
- 49.4. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

50. Finansiniams įsipareigojimams, susijusiems su rinkos kainomis, priskiriami įsipareigojimai, kurių vertės kitimas yra susijęs su tam tikro turto tikrosios vertės arba rinkos indekso kitimu. Finansinių įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, tikroji vertė nustatoma remiantis atitinkamo turto kainomis arba rinkos indekso vertėmis, paskelbtomis

aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ir metinio) dieną.

51. Iš išplatintų obligacijų kylantys finansiniai įsipareigojimai yra įvertinami tik amortizuota savikaina.

52. Kitų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų (gautų paskolų, išleistų obligacijų, išduotų vekselių) amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią paskolos gavimo momentu:

$$AS = PS_1 / (1+r)^1 + PS_2 / (1+r)^2 + \dots + PS_n / (1+r)^n, \text{ kur}$$

AS – amortizuota paskolos savikaina;

$PS_1 \dots PS_n$ – 1-ojo – n-ojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – apskaičiuotų palūkanų norma;

1 ... n – laikotarpiai, kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

Pavyzdys. Valstybės išdas išleido ir išplatino 3 metų trukmės 1 000 000 litų nominaliosios vertės ne nuosavybės vertybinių popierių, už kuriuos bus mokama 3 proc. metinių palūkanų. Palūkanų norma, už kurią valstybė skolinasi 3 metų laikotarpiui, yra 5 proc. Kadangi ne nuosavybės vertybiniai popieriai buvo išplatinti mokant mažesnes palūkanas negu to paties laikotarpio rinkos palūkanų norma, finansinio įsipareigojimo, atsirandančio iš išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių, amortizuota savikaina yra mažesnė už gautas pinigines įplaukas. Ne nuosavybės vertybinių popierių amortizuota savikaina apskaičiuojama apskaičiuotų palūkanų norma laikant 5 proc.:

$$AS = 30\,000 / (1+0,05)^1 + 30\,000 / (1+0,05)^2 + 1\,030\,000 / (1+0,05)^3 = 945\,535 \text{ Lt.}$$

Valstybės išdas apskaitoje registruoja 1 000 000 litų vertės gautas pinigines įplaukas, 945 535 litų vertės finansinį įsipareigojimą ir 54 465 litų skirtumą pripažįsta finansinės ir investicinės veiklos pajamomis.

53. Paprastai apskaičiuotų palūkanų norma nustatoma atsižvelgiant į rinkoje taikomas paskolų palūkanų normas, kuriomis viešojo sektoriaus subjektas galėtų gauti paskolą suteiktos paskolos laikotarpiui. Priklausomai nuo viešojo sektoriaus subjektų specifikos, nustatydami apskaičiuotų palūkanų normą, viešojo sektoriaus subjektai gali vadovautis ir kitais kriterijais. Jeigu paskolos ar išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, paskolos amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina.

54. Laikoma, kad išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, jeigu ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra išplatinami aukciono ar kitu viešuoju būdu.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas aukcionu išplatina 2 metų trukmės 500 000 litų vertės ne nuosavybės vertybinių popierių. Vertybiniai popieriai yra išplatinami dalimis taikant skirtingas metinių palūkanų normas. Tačiau, kadangi ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra platinami viešuoju būdu, pasiūlytos palūkanų normos atitinka rinkos palūkanų normą. Gavus lėšas už išleistus vertybinius popierius, apskaitoje yra registruojamas 500 000 litų ilgalaikis finansinis įsipareigojimas.

55. Finansinio įsipareigojimo įsigijimo savikainos ir amortizuotos savikainos skirtumas, t. y. finansinio įsipareigojimo amortizacijos suma, apskaitoje pripažįstama kaip finansinės ir investicinės veiklos pajamos (sąnaudos). Jeigu finansinis įsipareigojimas yra prisiimamas palankesnėmis nei rinkos sąlygomis, viešojo sektoriaus subjektas apskaitoje registruoja finansinės ir investicinės veiklos pajamas.

Pavyzdys. 20X0 m. gruodžio mėn. viešojo sektoriaus subjektas iš banko gauna 300 000 litų 5 metų paskolą, už kurią mokama 5 proc. metinių palūkanų. Paskolai grąžinti yra suteikta valstybės garantija. Už suteiktą valstybės garantiją viešojo sektoriaus subjektas sumoka 3 proc. paskolos sumos. Jeigu garantija nebūtų suteikta, metinė palūkanų norma būtų 7 proc. Rengiant finansines ataskaitas, paskolos amortizuota savikaina pritaikius 5 proc. palūkanų normą sudaro 300 000 litų, o pritaikius rinkos palūkanų normą (7 proc.) – 275 399 litus. Gautu 24 601 lito skirtumu mažinama finansinio įsipareigojimo vertė, ir pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos pajamos. Už garantiją sumokėta suma (9 000 Lt) pripažįstama 20X0 m. gruodžio mėn. finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

56. Jeigu gautų paskolų ar išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių palūkanų normos yra kintamos ir jos reikšmingai pasikeičia, priimtų finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina yra perskaičiuojama pritaikius naują, t. y. pasikeitusią, palūkanų normą.

57. Suteiktą garantiją pripažinus finansiniu įsipareigojimu, iki garantijos galiojimo pabaigos įsipareigojimas įvertinamas tikrąja verte, o jeigu tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, – atidėjinio, sudaryto garantijai padengti, suma, tačiau ji negali viršyti garantijos sutartyje nustatytos sumos.

58. Finansinių įsipareigojimų, apskaitoje registruojamų tikrąja verte, tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms, o sumažėjimo sumos – finansinės ir investicinės veiklos pajamoms.

59. Finansinio įsipareigojimo, įvertinto amortizuota savikaina, amortizacijos suma, tenkanti ataskaitiniam laikotarpiui, priskiriama finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms (palūkanų sąnaudoms).

60. Visos administracinės išlaidos, susijusios su finansinių įsipareigojimų sąlygų pasikeitimu, turi būti pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pasikeitė sąlygos.

Pavyzdys. Savivaldybė susitarė su banku atidėti paskolos grąžinimo terminą 6 mėnesiams. Už sutarties pakeitimą bankui yra mokamas administracinis mokestis, kuris pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

IX. FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ NURAŠYMAS

61. Viešojo sektoriaus subjektas iš apskaitos registru finansinį turtą (ar jo dalį) nurašo tik tada, kai jis netenka teisės to finansinio turto (ar jo dalies) kontroliuoti. Viešojo sektoriaus subjektas netenka teisės kontroliuoti finansinio turto tada, kai jis gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba subjektas perleidžia šias teises kitoms šalims. Kai viešojo sektoriaus subjektas perduoda finansinį turtą (gautinas sumas) išieškoti AB Turto bankui pagal sutartį, kuria perleidžiama reikalavimo teisė į gautinas sumas, šis finansinis turtas nurašomas iš perdavusio viešojo sektoriaus subjekto apskaitos, pripažįstant gautinas sumas iš AB Turto banko, lygias tikėtino atgauti finansinio turto (gautinų sumų) sumai ir gautinų sumų iš AB Turto banko skirtumą pripažįstant sąnaudomis. Visais atvejais atsižvelgiama į finansinio turto perdavimo sutarčių sąlygas.

62. Gautinų sumų (skolų) perleidimo sandoris laikomas finansinio turto pardavimu ir gautinos sumos iš karto nurašomos iš apskaitos registru, jei:

62.1. viešojo sektoriaus subjektas, perleisdamas skolas, perduoda visą su jų gavimu susijusią riziką ir nėra numatyta atgalinio skolų atpirkimo;

62.2. perleidžiamos skolos gali būti patikimai įvertintos (abejotinos skolos, nuolaidos, skolų išieškojimo sąnaudos ir pan.);

62.3. nenumatyta, kad skolų pirkėjas gali atsisakyti šio sandorio.

63. Jeigu perleistų gautinų sumų balansinė vertė skiriasi nuo gauto atlygio tikrosios vertės, šis skirtumas yra priskiriamas finansinės ir investicinės veiklos pajamoms, jeigu atlygio suma didesnė už perleisto finansinio turto balansinę vertę, arba finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms, jeigu atlygio suma mažesnė už perleisto turto balansinę vertę.

Pavyzdys. Savivaldybė viešojo konkurso būdu už 20 000 litų perleidžia reikalavimo teisę į 30 000 litų balansinės vertės gautiną sumą. Gavus atlygį už perleistą reikalavimo teisę, apskaitoje registruojami 20 000 litų gauti pinigai ir nurašomas 30 000 litų finansinis turtas (gautinos sumos). Gauto ir perleisto finansinio turto 10 000 litų skirtumas priskiriamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.

64. Jei gautinų sumų ar kito finansinio turto perleidimo sandoris neatitinka šio standarto 62 punkto reikalavimų, t. y. numatytas atgalinis skolų arba finansinio turto atpirkimas arba nėra perleidžiama visa su turto atgavimu susijusi rizika, toks sandoris apskaitoje laikomas paskolos gavimu įkeičiant finansinį turtą. Dėl to atsiranda įsipareigojimas turtą atpirkti ir tokia

ūkinė operacija yra analogiška paskolos gavimui už užstatą.

Pavyzdys. Savivaldybė sudaro atpirkimo sandorį, pagal kurį už 1 000 000 litų perleidžia teisę į 10 proc. savivaldybei priklausančios įmonės akcijų, o po tam tikro laiko perleistą teisę į akcijas savivaldybė išpirks. Kadangi iš esmės savivaldybė gavo paskolą už užstatą (t. y. už investicijas į subjektų nuosavybės vertybinius popierius), apskaitoje registruojamos gautos piniginės įplaukos ir finansinis įsipareigojimas paskolą suteikusiam subjektui, nenurašant investicijos į įmonės akcijas.

65. Viešojo sektoriaus subjektas iš apskaitos registų finansinį įsipareigojimą ar jo dalį nurašo tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, yra panaikinamas ar nustoja galioti.

66. Jei paskolos gavėjas ir paskolos davėjas keičia paskolos sutartį į kitą, kurios sutartinės sąlygos iš esmės skiriasi, senoji paskola yra nurašoma iš apskaitos registų ir užregistruojama nauja paskola.

Pavyzdys. Miesto savivaldybė 20X1 metais sudarė paskolos sutartį su banku, pagal kurią gavo 1 000 000 litų 5 metų trukmės paskolą, už kurią bus mokama 5 proc. fiksuotų metinių palūkanų. 20X3 metais palūkanų normos rinkoje sumažėjo ir paskolos sutartis buvo pakeista, padidinant paskolos sumą iki 1 500 000 litų ir nurodant, kad paskolos grąžinimo terminas yra 20X9 metai, o mokamos metinės palūkanos sudaro 3 proc. Pirminio pripažinimo metu apskaitoje buvo registruojamos 1 000 000 litų piniginės įplaukos ir finansinis įsipareigojimas. Pakeitus paskolos sutartį, apskaitoje nurašomas 1 000 000 litų finansinis įsipareigojimas, registruojamos papildomos 500 000 litų piniginės įplaukos ir 1 500 000 litų finansinis įsipareigojimas. Naujai užregistruotas finansinis įsipareigojimas atitinka pakeistoje paskolos sutartyje nurodytą paskolos sumą.

67. Jei viešojo sektoriaus subjektas perleidžia dalį arba visą finansinį įsipareigojimą kitiems subjektams ir neįsipareigoja jų atpirkti, bet prisiima naują finansinį įsipareigojimą, perleistasis finansinis įsipareigojimas arba jo dalis nurašomi iš apskaitos registų.

X. IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ PRIPAŽINIMAS IR APSKAITA

68. Pagrindinės išvestinių finansinių priemonių savybės:

68.1. išvestinei finansinei priemonei palyginti su kitomis sandorių rūšimis reikia labai mažų arba apskritai nereikia pradinių investicijų;

68.2. pagal išvestinę finansinę priemonę atsiskaitoma ateityje;

68.3. išvestinės finansinės priemonės taip pat gali būti įterptos į kitas finansines priemones ir naudojamos apsidrausti nuo rizikos.

69. Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio finansinio turto ir finansinio įsipareigojimo vertė kinta dėl prekių kainos, palūkanų normos, vertybinių popierių kainos, valiutos kurso ar palūkanų normos indekso, kreditingumo įvertinimo, kredito indekso ar dėl panašaus nuo subjekto nepriklausomo kintamojo.

70. Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai yra dažniausiai susieti su akcijų, obligacijų, valiutų, žaliavų ir kitų objektų pirkimo–pardavimo sandoriais. Išvestinių finansinių priemonių pavyzdžiai:

70.1. išankstiniai sandoriai;

70.2. apsikeitimo sandoriai;

70.3. pasirinkimo sandoriai, apimantys pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandorius.

71. Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą arba finansinį įsipareigojimą viešojo sektoriaus subjektas turi registruoti apskaitoje, kai pagal sutartį įgyja teisę gauti turtą arba prisiima įsipareigojimą atsiskaityti turtu.

72. Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pirmą kartą apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

73. Su finansiniu turtu ar finansiniu įsipareigojimu, atsirandančiu iš išvestinės finansinės priemonės, susijusios sandorio sudarymo išlaidos priskiriamos pirminio

pripažinimo laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.

Pavyzdys. 20X1 m. viešojo sektoriaus subjektas, sumokėjęs 10 000 litų, įsigyja teisę įsigyti 1 000 000 JAV dolerių už 2 500 000 litų. Sutarties (sandorio) sudarymo išlaidos sudarė 2 000 litų. Pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas 10 000 litų vertės finansinis turtas ir 2 000 litų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

74. Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas ir finansinis įsipareigojimas turi būti vertinami ir rodomi finansinėse ataskaitose tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta. Nustatant tikrąją vertę, galimos sandorio vykdymo išlaidos nėra įtraukiamos, šios išlaidos bus pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis ir registruojamos apskaitoje tada, kai bus padarytos.

75. Finansinio turto arba finansinių įsipareigojimų iš išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį nustatytas.

76. Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, tai iš tos priemonės atsiradęs finansinis turtas ar finansinis įsipareigojimas rodomas įsigijimo savikaina atėmus nuvertėjimo sumą.

XI. IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMAS

77. Iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir finansinio įsipareigojimo tikroji vertė nustatoma pasirinktu periodiškumu, bet ne rečiau kaip paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną.

78. Išvestinės finansinės priemonės tikroji vertė gali būti nustatoma šiais būdais:

78.1. pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamą rinkos kainą;

78.2. jeigu tokiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis aktyviojoje rinkoje neprekiuojama, tikroji jų vertė gali būti nustatoma remiantis kitais tikrosios vertės nustatymo būdais, tarp jų ir pinigų srautų metodu. Tikrosios vertės skaičiavimai taikant pinigų srautų metodą rodomi šio standarto 80 punkte.

79. Išvestinės finansinės priemonės tikrąją vertę nustatant pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamą jos rinkos kainą, naudojama aktyviojoje rinkoje skelbiama paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos kaina. Jei aktyviosios rinkos kaina nėra žinoma, tikrajai vertei nustatyti gali būti naudojama paskutinio analogiško sudaryto sandorio kaina, jeigu ekonominės aplinkybės nuo sandorio sudarymo dienos iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos nėra reikšmingai pasikeitusios.

80. Taikant pinigų srautų metodą išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė yra apskaičiuojama pagal formulę:

$TV = (PS_1 - PS_2) / (1+r)^n$, kur:

PS₁ – pinigų srautai, panaudojus išvestinę finansinę priemonę (pasirinkimo teisę);

PS₂ – pinigų srautai, nepanaudojus išvestinės finansinės priemonės (pasirinkimo teisės);

r – apskaičiuotų palūkanų (diskonto) norma;

n – laikotarpis, kurio gryniesiems būsimiesiems pinigų srautai yra skaičiuojami.

Pinigų srautų metodo taikymo pavyzdys pateiktas šio standarto 3 priede.

81. Jeigu yra galimybė nepanaudoti išvestinės finansinės priemonės ir jeigu pinigų srautai, nepanaudojus išvestinės finansinės priemonės, yra palankesni, negu ją panaudojant, išvestinės finansinės priemonės vertė yra lygi nuliui.

82. Apskaičiuotų palūkanų normai nustatyti viešojo sektoriaus subjektas gali naudoti, pavyzdžiui:

82.1. rinkoje taikomas to paties laikotarpio palūkanų normas, kuriomis viešojo sektoriaus subjektas galėtų gauti paskolą;

82.2. viešojo sektoriaus subjekto gautų tos pačios trukmės paskolų palūkanų normą;

82.3. to paties laikotarpio Vyriausybės vertybinių popierių palūkanų normą, pakoreguotą atsižvelgiant į rizikos veiksnius, susijusius su viešojo sektoriaus subjektu ir ūkio šaka, kuriai priskirta viešojo sektoriaus subjekto veikla.

XII. IŠ IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ ATsirandančio FINANSINIO TURTO NUVERTĖJIMAS IR NURAŠYMAS

83. Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, viešojo sektoriaus subjektas, sudarydamas finansines ataskaitas, turi patikrinti, ar to turto balansinė vertė neviršija tikėtinos už tą turtą gauti sumos.

84. Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsiradusio finansinio turto balansinė vertė reikšmingai viršys sumą, kurią tikimasi gauti už tą turtą, ar išvestinės finansinės priemonės panaudojimo teikiamą potencialią naudą, tai šio turto balansinė vertė turi būti sumažinama iki tos tikėtinos gautinos sumos arba naudos vertės.

85. Kai pasibaigia iš išvestinės finansinės priemonės kylančios teisės ir įsipareigojimai, iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai nurašomi iš apskaitos registru.

XIII. INFORMACIJOS PATEIKIMAS FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMAJAME RAŠTE

86. Šio standarto 87–96 punktuose nurodyta informacija turi būti pateikiama žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas), atsižvelgiant į tai, ar viešojo sektoriaus subjektas turi finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų, t. y. viešojo sektoriaus subjektas neturi pateikti informacijos apie finansinį turtą ar finansinius įsipareigojimus tuo atveju, jei jų neturi.

87. Viešojo sektoriaus subjektas aiškinamajame rašte turi pateikti informaciją apie taikomą apskaitos politiką ir metodus, siekiant valdyti arba mažinti šią finansinę riziką:

87.1. palūkanų normos riziką;

87.2. likvidumo riziką, t. y. riziką, kad viešojo sektoriaus subjektas negalės laiku įvykdyti finansinių įsipareigojimų;

87.3. kredito riziką, t. y. riziką, kai kita sandorio šalis gali tapti nepajėgi vykdyti savo įsipareigojimų ir dėl to viešojo sektoriaus subjektas patirs nuostolių;

87.4. valiutos kurso riziką.

88. Aiškinamajame rašte dėl išvestinių finansinių priemonių turi būti pateikta ši informacija:

88.1. trumpas kiekvieną išvestinę finansinę priemonę naudojant vykdomo finansinės rizikos valdymo tikslų ir politikos aprašymas;

88.2. išvestinių finansinių priemonių aprašymas;

88.3. iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir (arba) finansinių įsipareigojimų aprašymas ir jų tikroji vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;

88.4. iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės pasikeitimo pajamos ir sąnaudos;

88.5. rizikos, kuriai sumažinti naudojamos išvestinės finansinės priemonės, rūšys;

88.6. išvestinių finansinių priemonių, kurios naudojamos finansinei rizikai valdyti, aprašymas, kuriame turi būti:

88.6.1. nurodyti laikotarpiai, kada teisės ir įsipareigojimai pagal išvestinę finansinę priemonę planuojami įvykdyti;

88.6.2. aprašyti planuojami sandoriai, kurių finansinei rizikai valdyti naudojamos išvestinės finansinės priemonės, tačiau nesitikima, kad jie bus vykdomi.

89. Viešojo sektoriaus subjektas turi pateikti informaciją apie tikrąją vertę apskaitoje registruojamo finansinio turto pokytį per ataskaitinį laikotarpį naudodamas formą, pateiktą šio

standarto 4 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti).

90. Jeigu dalis parduoti laikomo finansinio turto yra apskaitoje registruojama įsigijimo savikaina, aiškinamajame rašte turi būti nurodytos priežastys, kodėl tikroji vertė nėra nustatoma.

91. Viešojo sektoriaus subjektas turi pateikti informaciją apie suteiktų paskolų grąžinimo terminus, gaunamas palūkanas, paskolų valiutas ir gautus užstatus.

92. Viešojo sektoriaus subjektas turi pateikti šią informaciją apie iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą:

92.1. apie jo pokytį per ataskaitinį laikotarpį naudodamas formą, pateiktą šio standarto 5 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti);

92.2. apie jo nominaliąją ir balansinę vertes pagal išpirkimo laikotarpius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną naudodamas privalomą formą, pateiktą šio standarto 6 priede.

93. Viešojo sektoriaus subjektas turi pateikti informaciją apie po vienų metų gautinų sumų įsigijimo savikainą ir balansinę vertę pagal grąžinimo laikotarpius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną naudodamas privalomą formą, pateiktą šio standarto 7 priede.

94. Viešojo sektoriaus subjektas turi nurodyti finansinio turto, išreikšto užsienio valiutomis, balansines vertes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pagal reikšmingas finansinio turto rūšis ir užsienio valiutą.

95. Be to, viešojo sektoriaus subjektas turi pateikti šią informaciją apie:

95.1. išankstinius apmokėjimus naudodamas formą, pateiktą šio standarto 8 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti);

95.2. per vienus metus gautinų sumų įsigijimo savikainą, nuvertėjimą ir balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir atskirai nurodyti tą pačią informaciją apie gautinas sumas iš viešojo sektoriaus subjektų ir kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų naudodamas formą, pateiktą šio standarto 9 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti);

95.3. gautinų sumų, kurių nuvertėjimas pripažintas, nuvertėjimo pripažinimo priežastis;

95.4. ilgalaikius terminuotuosius indėlius naudodamas formą, pateiktą šio standarto 10 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti);

95.5. pinigų ir pinigų ekvivalentus naudodamas formą, pateiktą šio standarto 11 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti), kartu nurodyti pinigų, gautų kaip biudžeto asignavimai, likučių susidarymo priežastis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje;

95.6. finansinio turto, išskyrus pinigus, kurių naudojimas apribotas, sumą.

96. Viešojo sektoriaus subjektas turi pateikti šią informaciją apie finansinius įsipareigojimus:

96.1. apie jų pokytį per ataskaitinį laikotarpį naudodamas formą, pateiktą šio standarto 12 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinių įsipareigojimų, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti);

96.2. apie gautas paskolas ir išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pagal įsipareigojimų įvykdymo terminus naudodamas privalomą formą, pateiktą šio standarto 13 priede;

96.3. apie finansinių įsipareigojimų dalies įvykdymo terminus ir palūkanų normas pagal šio standarto 14 priede nustatytą privalomą formą;

96.4. ataskaitinio laikotarpio pabaigoje negrąžintų finansinių įsipareigojimų palūkanų svertinius vidurkius pagal šio standarto 15 priede nustatytą privalomą formą;

96.5. apie finansinius įsipareigojimus, kylančius iš garantijų sutarčių, ir nurodyti jų balansinę vertę ir galimybes atgauti sumas, kurios bus išleistos garantiniams įsipareigojimams

vykdyti;

96.6. kai kurių mokėtinų sumų balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir atskirai nurodyti tą pačią informaciją apie mokėtinas sumas viešojo sektoriaus subjektams ir kontroliuojamiems ir asocijuotiesiems ne viešojo sektoriaus subjektams naudodamas formą, pateiktą šio standarto 16 priede (viešojo sektoriaus subjektai, turintys ne visų rūšių finansinio turto, pildydami ją, jiems neaktualias eilutes gali panaikinti);

96.7. mokėtinų sumų, išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių ir gautų paskolų, denominuotų nacionaline ir užsienio valiutomis, balansines vertes pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos būklę, sudarydamas sąrašą pagal reikšmingas finansinio įsipareigojimo rūšis ir užsienio valiutą ir naudodamas šio standarto 17 priede nustatytą privalomą formą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PIRMINIO IR PASKESNIO ĮVERTINIMO SCHEMA

Finansinio turto įvertinimo schema

Finansinio turto grupės pavadinimas	Pirminis įvertinimas	Paskesnis įvertinimas
Parduoti laikomas finansinis turtas	Įsigijimo savikaina	Tikrąja verte*
Iki išpirkimo termino laikomas ilgalaikis finansinis turtas		Amortizuota savikaina
Iki išpirkimo termino laikomas trumpalaikis finansinis turtas		Įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius
Ilgalaikės paskolos ir gautinos sumos		Amortizuota savikaina
Trumpalaikės paskolos ir gautinos sumos		Įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius

* Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius, kuriais nėra prekiaujama aktyviojoje rinkoje, paskesnio įvertinimo metu apskaitoje turi būti registruojamos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Finansinių įsipareigojimų įvertinimo schema

Finansinių įsipareigojimų pavadinimas	Pirminis įvertinimas	Paskesnis įvertinimas
Finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis	Įsigijimo savikaina	Tikrąja verte
Iš suteiktų garantijų kilę įsipareigojimai		Tikrąja verte**
Kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai		Amortizuota savikaina
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai		Įsigijimo savikaina

** Jeigu tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, iš suteiktų garantijų kilę įsipareigojimai įvertinami atidėjinio, sudaryto garantijai padengti, suma, tačiau ji negali viršyti garantiniame rašte nurodytos sumos.

Iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir įsipareigojimų vertinimas

Pirminis pripažinimas – įsigijimo savikaina;
paskesnis vertinimas – tikrąja verte.***

*** Jeigu išvestinės finansinės priemonės tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, iš tos priemonės atsiradęs finansinis turtas ar įsipareigojimas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, atėmus turto nuvertėjimo sumą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ AMORTIZUOTOS SAVIKAINOS NUSTATYMO IR APSKAITOS PAVYZDŽIAI

1 pavyzdys

20X0 m. gruodžio mėn. viešojo sektoriaus subjektas už 10 000 litų įsigyja 5 metų trukmės 10 000 litų nominaliosios vertės ne nuosavybės vertybinių popierių, kurie bus išperkami 20X5 metų pabaigoje ir už kuriuos mokama 3 proc. fiksuotų metinių palūkanų, t. y. 300 Lt kasmet ($10\,000 \cdot 3\% = 300$ litų). Emitento analogiško laikotarpio trukmės ne nuosavybės vertybinių popierių metinė palūkanų norma sudaro 5 proc. Ne nuosavybės vertybinius popierius numatoma laikyti iki išpirkimo termino.

Amortizuota vertybinių popierių savikaina yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$TV = \frac{300}{(1 + 0,05)^1} + \frac{300}{(1 + 0,05)^2} + \frac{300}{(1 + 0,05)^3} + \frac{300}{(1 + 0,05)^4} + \frac{10\,300}{(1 + 0,05)^5}$$

Išsprendus lygtį, nustatyta ne nuosavybės vertybinių popierių amortizuota savikaina 20X0 m. gruodžio 31 d. yra 9 134 litai.

Lentelėje pateikta informacija apie skolos amortizuotą savikainą, palūkanų pajamas ir pinigų srautus kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu.

litais

Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje	Amortizacijos suma pagal apskaičiuotų palūkanų normą (5 proc.)	Pinigų srautai (gautos palūkanos ir pagrindinė suma)	Amortizuota savikaina metų pabaigoje (A+B–C)
	A	B (A*0,05)	C	D
20?1	9 134	457	300	9 291
20?2	9 291	465	300	9 456
20?3	9 456	473	300	9 628
20?4	9 628	481	300	9 810
20?5	9 810	490	10 300	-

20X0 m. gruodžio mėn., įsigijęs ne nuosavybės vertybinių popierių, viešojo sektoriaus subjektas apskaitoje registruoja 10 000 litų sumažėjimą ir 10 000 litų vertės investicijas į ne nuosavybės vertybinius popierius. 20X0 m. gruodžio 31 d. finansinis turtas įvertinamas taikant amortizuotą savikainą – 866 litais ($10\,000 - 9\,134 = 866$) mažinama investicija į ne nuosavybės vertybinius popierius ir pripažįstamos 866 litų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Kadangi 20X0 m. gruodžio 31 d. finansinis turtas buvo pripažintas taikant amortizuotą savikainą, paskesnio įvertinimo metu nebereikia atlikti perskaičiavimų, o apskaičiuotų palūkanų norma kitais laikotarpiais sutampa su rinkos palūkanų norma pirminio pripažinimo metu.

20?1 metais registruojamos 457 litų amortizacijos pajamos didinant investicijų į ne nuosavybės vertybinius popierius balansinę vertę, o gautos 300 litų įplaukos apskaitoje registruojamos mažinant investicijų į ne nuosavybės vertybinius popierius balansinę vertę. Paskesniais metais atliekamos analogiškos apskaitos operacijos.

Viešojo sektoriaus subjektas, ne nuosavybės vertybinių popierių emitentas, 20X0 m. gruodžio mėn. analogiškai apskaitoje registruoja 10 000 litų įplaukas ir 10 000 litų skolos įsipareigojimus. 20X0 m. gruodžio 31 d. 866 litų skirtumas (10 000 – 9 134 = 866) yra registruojamas mažinant skolos įsipareigojimų balansinę vertę ir ta pačia suma didinant finansinės ir investicinės veiklos pajamas.

20?1 metais registruojamos 457 litų amortizacijos sąnaudos, didinant skolos įsipareigojimų balansinę vertę, o sumokėta 300 litų suma apskaitoje registruojama mažinant skolos įsipareigojimų balansinę vertę. Paskesniais metais atliekamos analogiškos apskaitos operacijos.

2 pavyzdys

20X2 m. sausio mėn. savivaldybė kitam viešojo sektoriaus subjektui suteikia 3 metų trukmės 100 000 litų beprocentę paskolą. Paskolos gavėjas neturi analogiškų paskolos trukmės įsipareigojimų. Analogiškos trukmės paskolų rinkos vidutinė metinė palūkanų norma yra 4 proc.

Finansinio turto amortizuota savikaina yra apskaičiuojama:

$$TV = \frac{100\,000}{(1 + 0,04)^3} = 88\,900.$$

Lentelėje pateikta informacija apie skolos amortizuotą savikainą, palūkanų pajamas ir pinigų srautus kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu.

litais

Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje	Amortizacijos suma pagal rinkos palūkanų normą (4 proc.)	Pinigų srautai (gautos palūkanos ir pagrindinė suma)	Amortizuota savikaina metų pabaigoje (A+B–C)
	A	B (A*0,04)	C	D
20?2	88 900	3 556	–	92 456
20?3	92 456	3 698	–	96 154
20?4	96 154	3 846	100 000	-

20X2 m. sausio mėn. savivaldybė registruoja 100 000 litų vertės finansinį turtą ir 100 000 litų pinigų sumažėjimą.

2002 m. sausio 31 d. 11 100 litų vertės skirtumas (100 000 – 88 900 = 11 100) yra registruojamas kaip finansinio turto sumažėjimas ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

20?2–20?4 metais veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos straipsniuose yra rodomos atitinkamai 3 556 litų, 3 698 litų ir 3 846 litų finansinės ir investicinės veiklos pajamos ta pačia suma didinant suteiktos paskolos balansinę vertę.

3 pavyzdys

20X1 m. sausio mėn. pradžioje viešojo sektoriaus subjektas už 4 900 litų vertybinių popierių rinkoje įsigyja 5 metų trukmės 5 000 litų nominaliosios vertės ne nuosavybės vertybinių popierių, kurie bus išperkami 20X5 metų pabaigoje ir už kuriuos bus mokama 5 proc. fiksuotų metinių palūkanų, t. y. 250 Lt kasmet ($5\,000 \cdot 5\% = 250$ litų). Kadangi ne nuosavybės vertybiniai popieriai įsigyti viešuoju būdu, laikoma, kad mokama palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą. Ne nuosavybės vertybinius popierius yra numatoma laikyti iki išpirkimo termino, todėl jie yra įvertinami amortizuota savikaina.

Apskaičiuotų palūkanų norma (toliau – AP) yra apskaičiuojama išsprendus lygtį:

$$4\,900 = \frac{250}{(1+AP)^1} + \frac{250}{(1+AP)^2} + \frac{250}{(1+AP)^3} + \frac{250}{(1+AP)^4} + \frac{5\,250}{(1+AP)^5}.$$

Išsprendus lygtį, nustatoma apskaičiuotų palūkanų norma: AP = 5,5 proc.

Lentelėje pateikta informacija apie skolos amortizuotą savikainą, palūkanų pajamas ir pinigų srautus kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu.

litas				
Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje	Amortizacijos suma pagal apskaičiuotų palūkanų normą (5,5 proc.)	Pinigų srautai (gautos palūkanos ir pagrindinė suma)	Amortizuota savikaina metų pabaigoje (A+B-C)
	A	B ($A \cdot 0,055$)	C	D
20?1	4 900	268	250	4 918
20?2	4 918	269	250	4 937
20?3	4 937	270	250	4 957
20?4	4 957	271	250	4 978
20?5	4 978	272	5 250	-

20X1 metais pirminio pripažinimo metu viešojo sektoriaus subjektas registruoja 4 900 litų vertės finansinį turtą ir ta pačia suma registruoja pinigų likučio sumažėjimą.

20?1–20?5 metais veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos straipsniuose yra rodomos atitinkamai 268 litų, 269 litų, 270 litų, 271 lito ir 272 litų palūkanų pajamos ir ta pačia suma didinama įsigytų ne nuosavybės vertybinių popierių balansinė vertė.

20?1–20?5 metais gautos piniginės įplaukos yra rodomos finansinės būklės ataskaitoje didinant pinigų likutį, ta pačia suma mažinant įsigytų ne nuosavybės vertybinių popierių balansinę vertę. 20?5 metais atgavus visą ne nuosavybės vertybinių popierių 5 000 litų nominaliąją vertę, balansinė ne nuosavybės vertybinių popierių vertė yra lygi 0, t. y. finansinis turtas nurašomas iš apskaitos registru.

4 pavyzdys

Šiame pavyzdyje galioja visos šio standarto 2 priedo 3 pavyzdyje nurodytos sąlygos, išskyrus vertybinių popierių pirkimo kainą. 5 000 litų nominaliosios vertės ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra įsigijami už 5 200 litų, t. y. sumokama 200 litų premija. Kadangi ne nuosavybės vertybiniai popieriai įsigyti viešuoju būdu, laikoma, kad mokamų palūkanų

norma atitinka rinkos palūkanų normą. Ne nuosavybės vertybinius popierius yra numatoma laikyti iki išpirkimo termino, todėl būsimaisiais laikotarpiais jie yra įvertinami amortizuota savikaina.

Apskaičiuotų palūkanų norma (toliau – AP) yra apskaičiuojama išsprendus lygtį:

$$5\,200 = \frac{250}{(1+AP)^1} + \frac{250}{(1+AP)^2} + \frac{250}{(1+AP)^3} + \frac{250}{(1+AP)^4} + \frac{5\,250}{(1+AP)^5}.$$

Išsprendus lygtį, nustatoma apskaičiuotų palūkanų norma: AP = 4,1 proc.

Lentelėje pateikta informacija apie skolos amortizuotą savikainą, palūkanų pajamas ir pinigų srautus kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu.

litalais

Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje	Amortizacijos suma pagal apskaičiuotų palūkanų normą (4,1 proc.)	Pinigų srautai (gautos palūkanos ir pagrindinė suma)	Amortizuota savikaina metų pabaigoje (A+B–C)
	A	B	C	D
20?1	5 200	213	250	5 163
20?2	5 163	212	250	5 125
20?3	5 125	210	250	5 085
20?4	5 085	208	250	5 043
20?5	5 043	207	5 250	-

20X1 metais pirminio pripažinimo metu viešojo sektoriaus subjektas registruoja 5 200 litų vertės finansinį turtą ir ta pačia suma registruoja pinigų likučio sumažėjimą.

20?1–20?5 metais veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos straipsniuose yra rodomos atitinkamai 213 litų, 212 litų, 210 litų, 208 litų ir 207 litų palūkanų pajamos ir ta pačia suma didinama įsigytų ne nuosavybės vertybinių popierių balansinė vertė.

20?1–20?5 metais gautos piniginės įplaukos yra rodomos finansinės būklės ataskaitoje: didinamas pinigų likutis ir ta pačia suma mažinama įsigytų ne nuosavybės vertybinių popierių balansinė vertė. 20?5 metais atgavus visą ne nuosavybės vertybinių popierių 5 000 litų nominaliąją vertę, balansinė ne nuosavybės vertybinių popierių vertė yra lygi 0 ir skola yra nurašoma iš apskaitos registru.

5 pavyzdys

Jeigu nominalioji suteiktų paskolų arba gautų paskolų ir įsigytų arba išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių vertė sutampa su jų pirmine įsigijimo savikaina (t. y. ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra įsigijami už jų nominaliąją vertę) ir sutartyje nurodyta palūkanų norma pirminio pripažinimo metu yra lygi rinkos palūkanų normai, jų amortizuota savikaina taip pat yra lygi įsigijimo savikainai, atėmus atgautą arba sumokėtą dalį.

20X0 m. viešojo sektoriaus subjektas už 5 000 litų įsigyja 3 metų trukmės 5 000 litų nominaliosios vertės ne nuosavybės vertybinių popierių, kurie bus išperkami 20X3 metų pabaigoje ir už kuriuos mokama 5 proc. fiksuotų metinių palūkanų, t. y. 250 Lt kasmet (5 000 * 5% = 250 litų). Kadangi ne nuosavybės vertybinius popierius yra numatoma laikyti iki išpirkimo termino, todėl jie yra įvertinami amortizuota savikaina.

Apskaičiuotų palūkanų norma yra apskaičiuojama išsprendus lygtį:

$$5\,000 = \frac{250}{(1+AP)^1} + \frac{250}{(1+AP)^2} + \frac{5\,250}{(1+AP)^3}.$$

Išsprendus lygtį, nustatoma apskaičiuotų palūkanų norma: $AP = 5$ proc., kuri sutampa su sutartyje nurodyta palūkanų norma.

Lentelėje pateikta informacija apie skolos amortizuotą savikainą, amortizacijos sumą ir pinigų srautus kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu.

ltais

Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje	Amortizacijos suma pagal apskaičiuotų palūkanų normą (5 proc.)	Pinigų srautai (gautos palūkanos ir pagrindinė suma)	Amortizuota savikaina metų pabaigoje (A+B-C)
	A	B (A*0,05)	C	D
20?0	–	–	–	5 000
20?1	5 000	250	250	5 000
20?2	5 000	250	250	5 000
20?3	5 000	250	5 250	–

Kadangi amortizacijos suma pagal apskaičiuotų palūkanų normą kiekvienais metais sutampa su gautomis palūkanomis, o amortizuotos savikainos suma atitinka įsigijimo savikainos sumą, gaunamos palūkanos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis ir rodomos veiklos rezultatų ataskaitoje finansinės ir investicinės veiklos pajamų straipsnyje ir ta pačia suma finansinės būklės ataskaitoje didinamas pinigų likutis.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**PINIGŲ SRAUTŲ METODO TAIKYMAS APSKAIČIUOJANT IŠ IŠVESTINĖS
FINANSINĖS PRIEMONĖS ATsirandančio finansinio turto AR
FINANSINIO ĮSIPAREIGOJIMO VERTĘ**

Valstybės išdas 20X2 m. pabaigoje už 10 000 litų įsigijo pasirinkimo teisę 20X5 metais įsigyti 100 000 JAV dolerių už 250 000 litų. Toks sandoris yra išvestinė finansinė priemonė, kurį sudarius valstybės išdo apskaitoje registruojama 10 000 litų lėšų sumažėjimas ir 10 000 litų vertės finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės. Rengiant 20X3 m. finansines ataskaitas, JAV dolerio kursas pakilo iki 2,75 lito už 1 JAV dolerį. Finansinio turto, atsirandančio iš pasirinkimo pirkti sandorio, tikroji vertė 20X3 m. gruodžio 31 d., kai apskaičiuotų palūkanų norma 5 proc., yra apskaičiuojama taip:

$$(-250\,000 - (-100\,000 \times 2,75)) / (1 + 0,05)^3 = 21\,596.$$

Pakilus JAV dolerio kursui, įsigyta pasirinkimo teisė suteikė galimybę įsigyti užsienio valiutos palankesnėmis nei rinkos sąlygomis, ir finansinio turto, atsirandančio iš pasirinkimo pirkti sandorio, vertė išaugo. 11 596 litų pasirinkimo sandorio vertės padidėjimas yra registruojamas didinant iš pasirinkimo sandorio atsirandančio finansinio turto balansinę vertę ir pripažįstant finansinės ir investicinės veiklos pajamas.

20X4 m. gruodžio 31 d. JAV dolerio kursas sumažėjo iki 2,4 lito už 1 JAV dolerį. Esant tokiam kursui, neverta pasinaudoti pasirinkimo teise ir įsigyti JAV dolerių po 2,5 lito. Todėl, rengiant 20X4 m. finansines ataskaitas, iš pasirinkimo pirkti sandorio atsirandančio finansinio turto balansinė vertė sumažėja iki 0 ir pripažįstamos 21 596 lito finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos ir finansinio turto sumažėjimas.

20X5 m. rugsėjo 30 d. JAV dolerio kursas pakilo iki 2,6 lito už 1 JAV dolerį. Esant tokiam kursui, pasinaudota pasirinkimo teise ir valstybės išdas 100 000 JAV dolerių įsigijo už 250 000 litų. Įsigytas finansinis turtas (JAV doleriai) pirminio pripažinimo metu registruojamas įsigijimo verte (250 000 litų). Kadangi pagal 20X5 m. rugsėjo 30 d. galiojantį JAV dolerio kursą įsigyto turto vertė yra lygi 260 000 litų, rengiant 20X5 m. rugsėjo 30 d. tarpines finansines ataskaitas registruojamos 10 000 litų finansinės ir investicinės veiklos pajamos dėl užsienio valiutos kurso pasikeitimo.

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

(Informacijos apie parduoti laikomo finansinio turto pokyčius per 20XX m. laikotarpį pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte formos pavyzdys)

PARDUOTI LAIKOMO FINANSINIO TURTO POKYČIAI PER 20XX M. LAIKOTARPĮ

Eil. Nr.	Finansinio turto pavadinimas	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Įsigyta	Parduota (balansinė vertė pardavimo momentu)	Perkelta į (iš) kitas finansinio turto grupes	Nuvertėjimas	Nurašyta (balansinė vertė nurašymo momentu)	Tikrosios vertės pokytis	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Ilgalaikis finansinis turtas								
1.1.	Nuosavybės vertybiniai popieriai								
1.2.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai								
1.3.	Finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės								
1.4.	Kitas								
2.	Trumpalaikis finansinis turtas								
2.1.	Nuosavybės vertybiniai popieriai								
2.2.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai								
2.3.	Finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės								
2.4.	Kitas								
3.	Iš viso								

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai
įsipareigojimai“
5 priedas

(Informacijos apie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokytį per 20XX m. laikotarpį pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte formos pavyzdys)

IKI IŠPIRKIMO TERMINO LAIKOMO FINANSINIO TURTO IR SUTEIKTŲ PASKOLŲ POKYČIAI PER 20XX M. LAIKOTARPĮ

[illegible]

[illegible]

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą pagal išpirkimo
laikotarpius pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų
aiškinamajame rašte formos pavyzdys)**

**IKI IŠPIRKIMO TERMINO LAIKOMAS FINANSINIS TURTAS PAGAL
IŠPIRKIMO LAIKOTARPIUS**

Finansinio turto išpirkimo terminas	Nominalioji finansinio turto vertė	Balansinė finansinio turto vertė
1	2	3
Vieni metai		
Nuo vieno iki dvejų metų		
Nuo dvejų iki trejų metų		
Nuo trejų iki ketverių metų		
Nuo ketverių iki penkerių metų		
Ilgesnis kaip penkeri metai		
Iš viso		

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

(Informacijos apie po vienerių metų gautinas sumas pagal grąžinimo laikotarpius
pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte
formos pavyzdys)

**PO VIENERIŲ METŲ GAUTINOS SUMOS PAGAL GRĄŽINIMO LAIKOTARPIUS IR
JŲ EINAMŲJŲ METŲ DALIS**

Eil. Nr.	Grąžinimo terminas	Įsigijimo savikaina	Balansinė vertė
1	2	3	4
1.	Suteiktų paskolų:		
1.1.	Vieni metai*		
1.2.	Nuo vienerių iki dvejų metų		
1.3.	Nuo dvejų iki trejų metų		
1.4.	Nuo trejų iki ketverių metų		
1.5.	Nuo ketverių iki penkerių metų		
1.6.	Ilgesnis kaip penkeri metai		
2.	Kitų ilgalaikių gautinų sumų:		
2.1.	Vieni metai*		
2.2.	Nuo vienerių iki dvejų metų		
2.3.	Nuo dvejų iki trejų metų		
2.4.	Nuo trejų iki ketverių metų		
2.5.	Nuo ketverių iki penkerių metų		
2.6.	Ilgesnis kaip penkeri metai		
3.	Iš viso		

* Nurodoma einamųjų metų dalis

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie išankstinius apmokėjimus pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo
lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte formos pavyzdys)**

INFORMACIJA APIE IŠANKSTINIUS APMOKĖJIMUS

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena
1	2	3	6
1.	Išankstiniai apmokėjimai		
1.1.	Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams		
1.2.	Išankstiniai apmokėjimai viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti		
1.3	Išankstiniai mokesčių mokėjimai		
1.4	Išankstiniai mokėjimai Europos Sąjungai		
1.5	Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams		
1.6	Kiti išankstiniai apmokėjimai		
1.7.	Ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektų pavedimams vykdyti		
1.8	Kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos		
2.	Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje		
3.	Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo per ataskaitinį laikotarpį suma		
4.	Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo sumos atkūrimas		
5.	Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2+3-4)		
6.	Išankstinių apmokėjimų balansinė vertė (1-5)		

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

(Informacijos apie per vienus metus gautinas sumas pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte formos pavyzdys)

INFORMACIJA APIE PER VIENUS METUS GAUTINAS SUMAS

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena			Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena		
		iš viso	tarp jų iš viešojo sektorius subjektų	tarp jų iš kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektorius subjektų	iš viso	tarp jų iš viešojo sektorius subjektų	tarp jų iš kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektorius subjektų
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Gautini mokesčiai ir socialinės įmokos						
1.1.	Gautini mokesčiai						
1.2.	Gautinos socialinės įmokos						
2.	Gautinos finansavimo sumos						
3.	Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas						
3.1.	Gautinos sumos už turto naudojimą						
3.2.	Gautinos sumos už parduotas prekes						
3.3.	Gautinos sumos už suteiktas paslaugas						
3.4.	Gautinos sumos už parduotą ilgalaikį turtą						
3.5.	Kitos						
4.	Gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudos ir kt. netesybos						
5.	Sukauptos gautinos sumos						
5.1.	Iš biudžeto						

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena			Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena		
		iš viso	tarp jų iš viešojo sektorius subjektų	tarp jų iš kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektorius subjektų	iš viso	tarp jų iš viešojo sektorius subjektų	tarp jų iš kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektorius subjektų
1	2	3	4	5	6	7	8
5.2.	Kitos						
6.	Kitos gautinos sumos						
7.	Per vienus metus gautinų sumų įsigijimo savikaina, iš viso (1+2+3+4+5+6)						
8.	Per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje						
9.	Nuvertėjimas per ataskaitinį laikotarpį						
10.	Nuvertėjimo atkūrimas						
11.	Per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje (8+9– 10)						
12.	Per vienus metus gautinų sumų balansinė vertė (7–11)						

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie ilgalaikius terminuotuosius indėlius pateikimo žemesniojo ir
aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte formos pavyzdys)**

INFORMACIJA APIE ILGALAIKIUS TERMINUOTUOSIUS INDĖLIUS

Finansų įstaiga, kurioje laikomas indėlis	Suma užsienio valiuta	Suma nacionaline valiuta	Indėlio terminas	Palūkanų norma
1	2	3	4	5

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikimo žemesniojo lygio finansinių
ataskaitų aiškinamajame rašte forma)**

INFORMACIJA APIE PINIGUS IR PINIGŲ EKVIVALENTUS

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena		Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena	
		iš viso	biudžeto asignavimai	iš viso	biudžeto asignavimai
1	2	3	4	5	6
1.	Pinigai iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos finansinę paramą) (1.1+1.2+1.3+1.4–1.5)				
1.1.	Pinigai bankų sąskaitose				
1.2.	Pinigai kasoje				
1.3.	Pinigai kelyje				
1.4.	Pinigai įšaldytose sąskaitose				
1.5.	Pinigų įšaldytose sąskaitose nuvertėjimas				
2.	Pinigai iš savivaldybės biudžeto (2.1+2.2+2.3+2.4–2.5)				
2.1.	Pinigai bankų sąskaitose				
2.2.	Pinigai kasoje				
2.3.	Pinigai kelyje				
2.4.	Pinigai įšaldytose sąskaitose				
2.5.	Pinigų įšaldytose sąskaitose nuvertėjimas				
3.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai iš kitų šaltinių (3.1+3.2+3.3+3.4-3.5+3.6+3.7)				
3.1.	Pinigai bankų sąskaitose				
3.2.	Pinigai kasoje				
3.3.	Pinigai kelyje				
3.4.	Pinigai įšaldytose sąskaitose				
3.5.	Pinigų įšaldytose sąskaitose nuvertėjimas				
3.6.	Indėliai, kurių terminas neviršija trijų mėnesių				
3.7.	Kiti pinigų ekvivalentai				
4.	Iš viso pinigų ir pinigų ekvivalentų (1+2+3)				
5.	Iš jų išteklių fondų lėšos				

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai
įsipareigojimai“
12 priedas

(Informacijos apie finansinių įsipareigojimų, apskaitoje registruojamų amortizacijos savikaina, pokyčio per 20XX m. pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte forma)

FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ POKYTIS PER 20XX M.

Eil. Nr.	Finansinių įsipareigojimų pavadinimas	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Iki ataskaitinio laikotarpio pradžios sukauptas įsigijimo ir amortizuotos savikainos skirtumas (sukaupta amortizacijos suma)	Per ataskaitinį laikotarpį					Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
				prisiimti įsipareigojimai (įsigijimo savikaina)	įsigijimo savikainos amortizacija*	valiutos kurso pokyčio įtaka	įvykdyti įsipareigojimai (grąžintos skolos, sumokėtos palūkanos, išpirkti vertybiniai popieriai)	nurašyti įsipareigojimai	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Ilgalaikiai								
1.1.	Išleistos obligacijos								
1.2.	Išleisti išdo vekseliai								
1.3.	Gautos paskolos								
1.4.	Kiti įsipareigojimai								
2.	Trumpalaikiai				X				
2.1.	Išleistos obligacijos				X				
2.2.	Išleisti išdo vekseliai				X				
2.3.	Gautos paskolos				X				
2.4.	Kiti įsipareigojimai				X				
3.	Iš viso								

* Pažymėti laukai nepildomi.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie gautas paskolas ir išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius
pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte
forma)**

**GAUTOS PASKOLOS IR IŠLEISTI NE NUOSAVYBĖS VERTYBINIAI POPIERIAI
PAGAL GRĄŽINIMO IR IŠPIRKIMO LAIKOTARPIUS 20XX M. X MĖN. XX D.**

Išpirkimo arba grąžinimo terminas	Nominalioji finansinių įsipareigojimų vertė	Balansinė finansinių įsipareigojimų vertė
1	2	3
Vieni metai		
Nuo vieno iki dviejų metų		
Nuo dviejų iki trejų metų		
Nuo trejų iki ketverių metų		
Nuo ketverių iki penkerių metų		
Ilgesnis kaip penkeri metai		
Iš viso		

Priedo pakeitimai:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie įsipareigojimus pagal įvykdymo terminus ir palūkanų normas
pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte
formos pavyzdys)**

**INFORMACIJA APIE ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO TERMINUS IR PALŪKANŲ
NORMAS**

Eil. Nr.	Paskolos grąžinimo terminas	Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		
		beprocentės paskolos	paskolos su fiksiuota palūkanų norma	paskolos su kintama palūkanų norma
1	2	3	4	5
1.	Per vienus metus			
2.	Nuo vieno iki penkerių metų			
3.	Po penkerių metų			
4.	Iš viso ilgalaikių paskolų (2+3)			

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie įsipareigojimų palūkanų svertinius vidurkius pateikimo žemesniojo
ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte forma)**

NEGRAŽINTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PALŪKANŲ SVERTINIAI VIDURKIAI

Palūkanų svertinis vidurkis	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
1	2	3
Trumpalaikių skolinių įsipareigojimų palūkanų svertinis vidurkis		
Ilgalaikių skolinių įsipareigojimų palūkanų svertinis vidurkis		

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai
įsipareigojimai“
16 priedas

(Informacijos apie kai kurias mokėtinas sumas pateikimo žemesniojo ir aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte forma)

INFORMACIJA APIE KAI KURIAS MOKĖTINAS SUMAS

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena			Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena		
		iš viso	tarp jų viešojo sektorius subjektams	tarp jų kontroliuojamiems ir asocijuotiesiems ne viešojo sektoriaus subjektams	iš viso	tarp jų viešojo sektorius subjektams	tarp jų kontroliuojamiems ir asocijuotiesiems ne viešojo sektoriaus subjektams
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos						
2.	Tiekėjams mokėtinos sumos						
3.	Sukauptos mokėtinos sumos						
3.1.	Sukauptos finansavimo sąnaudos						
3.2.	Sukauptos atostoginių sąnaudos						
3.3.	Kitos sukauptos sąnaudos						
3.4.	Kitos sukauptos mokėtinos sumos						
4.	Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai						
4.1.	Mokėtini veiklos mokesčiai						
4.2.	Gauti išankstiniai apmokėjimai						
4.3.	Kitos mokėtinos sumos						
5.	Kai kurių mokėtinų sumų balansinė vertė (1+2+3+4)						

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

**(Informacijos apie įsipareigojimus pagal jų įvykdymo valiutą pateikimo žemesniojo ir
aukštesniojo lygių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte formos pavyzdys)**

**INFORMACIJA APIE ĮSIPAREIGOJIMŲ DALĮ NACIONALINE IR UŽSIENIO
VALIUTOMIS**

Įsipareigojimų dalis valiuta	Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3
Nacionaline		
Eurais		
JAV doleriais		
Kitomis		
Iš viso		

Papildyta priedu:

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Įsakymas

Nr. [1K-444](#), 2008-12-18, Žin., 2008, Nr. 147-5920 (2008-12-23), i. k. 1082050ISAK001K-444

Dėl kai kurių finansų ministro įsakymų, kuriais patvirtinti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai, pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Įsakymas

Nr. [1K-444](#), 2009-12-11, Žin., 2009, Nr. 149-6697 (2009-12-17), i. k. 1092050ISAK001K-444

Dėl finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 1K-223 "Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo" pakeitimo